

46 zusters en 2 broeders werkzaam, en bovendien te Utrecht 2 en te Leiden één zuster voor de wijkverpleging. Deze laatste kwam in Amsterdam aan 480 arme gezinnen ten goede.

— **Vereeniging voor physische therapie te Amsterdam.** Dank zij den krachtigen steun van eenige vermogende voorstanders dier behandelingswijze heeft de vereening zich thans het bezit van het groote gebouw op de Keizersgracht tusschen Leidsche en Spiegelstraten kunnen verzekeren, ofschoon er aan het kapitaal nog 10 mille ontbreekt.

— **Sanatorium Oranje-Nassau's Oord.** In 1903 zijn opgenomen 208 en verpleegd 279 patiënten, met 30.544 verpleegdagen. Daarvan zijn vertrokken 176 patiënten, van wie 91 bij hun komst tuberkelbacillen vertoonden. Bij 64 van dezen waren de bacillen verdwenen bij hun vertrek, terwijl bij 12 het onderzoek dienaangaande onmogelijk was daar zij geen sputa leverden. Er overleden 5 patiënten, zoodat op 1 Januari 1904 in behandeling bleven 98 patiënten. Van die 176 vertrokken patiënten waren 106 (60 procent) *veel verbeterd*; 46 (26 procent) *iets verbeterd*; 22 (12 procent) *niets verbeterd*; eindelijk 2 (1 procent) *achteruitgegaan*.

— **Inrichting voor ooglijders te Rotterdam.** Er zijn in 1903 behandeld op de polikliniek 4322 patiënten, met 14.465 adviezer. In de kliniek zijn verpleegd 208 patiënten, met 3385 verpleegdagen.

— **Leeuwarder Diakonessenhuis.** In 1903 zijn in dit gesticht verpleegd 489 patiënten en verricht 416 operaties; wegens gebrek aan beschikbare verpleegsters heeft men van de 92 aanvragen om hulp in de stad er slechts 70 kunnen verleenen. Vijftig aanvragen buiten de stad moesten worden afgewezen. Er zijn 17 verpleegsters en 4 leerlingverpleegsters in dienst.

— **Hygiënisch congres.** Het 9de Congres voor Openbare Gezondheidsregeling zal op Vrijdag 1 en Zaterdag 2 Juli a.s. te Nijmegen gehouden worden. Op den eersten dag is aan de orde: De bestrijding der tuberculose; inleiders Prof. SPRONCK (aetiologie), Dr. RUYSCH (prophylaxis), Prof. PEL (sanatoria). Daarna spreekt Dr. MANSHOLT over vuilafvoer ten plattelande. Den tweeden dag wordt behandeld: De toepassing van art. 1 der Woningwet; rapporteurs Mr. H. BLAUWPOT TEN CATE (grootte steden) en de heer M. J. MIJS (op het platteland). Daarna wordt het ontwerp van wet tegen waterverontreiniging besproken; inleider de heer H. E. DE BRUIJN.

— **Nieuw gesticht voor verpleging.** Te Heusden heeft de kerkeraad een gesticht geopend voor zieken, kraamvrouwen en ouden van dagen, van alle godsdienstige gezindten. De instelling is tevens open voor min- en onvermogens. De verpleegsters zijn ook beschikbaar voor verpleging van zieken in het huisgezin.

— **Examen ziekenverpleging.** Het Bestuur der vereeniging „Het Burgerziekenhuis” te Amsterdam heeft in de vergadering van 29 April 11 het pleegzuster-diploma uitgereikt aan twee kandidaten.

— **R. C. Ziekenfonds.** In Limburg is men bezig een R. C. Ziekenfonds op te richten, verdeeld in afdeelingen overeenkomende met de kerkelijke parochieën.

— **Uitbreiding van gesticht.** Te Heemstede zal het gesticht van de *Christelijke Vereeniging tot verpleging van lijders aan vallende ziekte* aanmerkelijk worden vergroot.